

SCHOOLPLAN 2019-2023

OBS Bohemen Kijkduin.

Inhoud

INLEIDING.....	3
ONZE SCHOOL EN HAAR OMGEVING	4
Schoolomschrijving en schoolomgeving	4
Het personeel.....	5
De leerlingpopulatie	5
De ouders en de wijk	5
UITGANGSPUNTEN EN AMBITIES SCHOOLBESTUUR	6
ONS SCHOOLCONCEPT	7
Missie en visie	7
Pedagogisch klimaat.....	8
Didactisch handelen	9
ONDERWIJSKUNDIG BELEID	11
De inhoud van ons onderwijs.....	11
Ondersteuning en begeleiding	13
VEILIGHEID	14
KWALITEITSZORG	15
PERSONEELSBELEID.....	16
PARTNERS VAN DE SCHOOL	17
MEERJARENPLAN - LANGE TERMIJN ONTWIKKELINGEN	18
VERWIJZING NAAR BIJLAGEN.....	19

INLEIDING

Voor u ligt het schoolplan van OBS Bohemen Kijkduin. Ons schoolplan geeft de beleids- en schoolontwikkeling voor de periode van 2019-2023 weer. Het “Ambitiestatement van De Haagse Scholen”(zie bijlagen) heeft richting gegeven voor de totstandkoming van het schoolplan.

In dit schoolplan vindt u een korte beschrijving van onze school en haar omgeving. Hierna zetten we ons schoolconcept uiteen. Waar staan we voor en waar gaan we voor. Dit zal vooraf gegaan worden door de uitgangspunten en ambities van onze Stichting, De Haagse Scholen. Voorts zullen wij inzoomen op ons onderwijskundig beleid. Wat is de inhoud van ons onderwijs, hoe zorgen wij voor onze leerlingen, wat betekent dit voor ons pedagogisch klimaat en ons didactisch handelen en welke ambities en doelen hebben we voor de komende vier jaar en hoe zetten we deze weg in de tijd (meerjarenplanning).

Ons schoolplan is leidend voor onze jaarplannen. Voorafgaand aan elk schooljaar wordt er een jaarplan opgesteld, waarin onze onderwijskundige doelen en ambities uitgewerkt worden in concrete acties. Het jaarplan wordt jaarlijks geëvalueerd en opnieuw vastgesteld en vervolgens besproken met het team, MR en bestuur. Het schoolplan wordt na vaststelling gepubliceerd op de website van de school.

Ons schoolplan is tot stand gekomen in nauw overleg met alle teamleden en onder begeleiding van onze onderwijsadviseur van het HCO. In schooljaar 2018-2019 hebben we daartoe een aantal studiedagen en teamvergaderingen gewijd aan het formuleren van onze kijk op de toekomst van onze school. Een werkgroep van een viertal teamleden (de werkgroep “Toekomst”) heeft daarbij de kar getrokken; zij hebben tijdens de bijeenkomsten onderzocht welke richting ons team voor de komende jaren op wil gaan. Dit schoolplan is een weergave van de opbrengst van deze zoektocht. Er staat in beschreven hoe wij onze leerlingen zo optimaal mogelijk willen voorbereiden op de toekomst.

ONZE SCHOOL EN HAAR OMGEVING

Naam	Openbare Basisschool (OBS) Bohemen Kijkduin
Brinnummer	17MC
Adres	Daltonplantsoen 6, 2555 SB Den Haag
Telefoonnummer	070-3681338
Directeur	J.J.M.A. de Jong
Emailadres	directie@bohemenkijkduinschool.nl
Website	www.bohemenkijkduinschool.nl

Onze school is één van de 52 scholen van stichting De Haagse Scholen. De Haagse Scholen is de stichting voor openbaar basis- en speciaal onderwijs in Den Haag. De Haagse Scholen bestaat uit 44 reguliere basisscholen, 3 sbo scholen en 5 (v)so scholen.

Schoolomschrijving en schoolomgeving

De Bohemen Kijkduinschool is gevestigd in een gebouw uit bouwjaar 2000 en ligt midden in de rustige wijk Bohemen. De school is gevestigd aan het Daltonplantsoen, een sfeervolle boomrijke omgeving. Een groot voordeel van deze locatie is de verkeersveiligheid ervan. Autoverkeer is in het Daltonplantsoen niet mogelijk. Daarnaast heeft de school een groot schoolplein, dat rondom de school is gesitueerd.

De school heeft voor- en naschoolse opvang in de school, een sport-naschoolse opvang buiten de school en een peuterspeelzaal in de school.

Enkele kenmerken van onze school:

- Aandacht voor ieder individueel kind
- Fulltime vakleerkracht gym, vanaf de kleutergroepen
- Eigen gymzaal en speelzaal
- Engelse les vanaf de kleuters
- Saamhorigheid van het team en goede sfeer
- Goede communicatie met en openheid naar ouders (o.a. via MSI, het digitale ouderplatform)
- Ieder jaar kennismakingsgesprekken ouders-kinderen-leerkracht van de (nieuwe) klas
- Betrokken ouders
- Grote inzet van het team, betrokkenheid, ambitie
- Voor-, tussen- en naschoolse opvang en buitenschoolse activiteiten
- Peuteropvang in de school
- Plusklas
- Doorgaande lijn
- RT, RT-lokaal én ondersteuning voor alle groepen
- Activiteiten Cultuurplan, bezoek musea en theaters onder schooltijd
- Doorlopende professionalisering van de leerkrachten
- Oog voor talent bij kind en leerkracht
- ICT-lokaal met 32 computers
- Muziekles door vakdocenten
- Schoolzwemmen groepen 5 t/m 8
- Digitaal huiswerk in de bovenbouw
- Goede relatie met de V.O.-scholen

Het personeel

Het managementteam van de school bestaat uit de directeur, de adjunct-directeur, de IB-er en de bouwcoördinatoren (onderbouw, middenbouw en bovenbouw).

De formatie per 1/1/2019 bestond uit 29,9 FTE, op de volgende wijze verdeeld (in FTE):

Directie:	1,8	Man/vrouw-verhouding:	6/30
Leraren:	24,9	Fulltime/parttimeverhouding:	14/22
Onderwijs onderst. personeel:	3,2		

Leeftijdsopbouw personeel:

< 25jr:	4
26-30jr:	4
31-40jr:	8
41-50jr:	5
51-60jr:	6
> 61jr.:	9

Prognose personeelsformatie: stabiel voor de komende vier jaar. Rekening houden met uitstroom babyboomers. Werving jonge leerkrachten, zoals LIO's. Jaarlijks in de maand mei check met het oog op volgende schooljaar.

De leerlingpopulatie

Onze school wordt per 1 oktober 2019 bezocht door zo'n 465 leerlingen. Van deze leerlingen heeft minder dan 2% een leerlinggewicht (achterstandssituatie). Onze school kenmerkt zich door leerlingen die van huis uit veel meekrijgen en een gemiddelde tot hogere begaafdheid hebben. Dat vertaalt zich in een aantal onderwijsbehoeften.

Onze leerlingen hebben instructie en leerstof nodig die aanzetten tot verdieping en verrijking van hun kennis. Voor het onderwijsaanbod betekent het dat deze leerlingen ook een rijk aanbod vragen buiten de basisvakken. Onze leerlingen hebben daarnaast leertijd nodig voor sociaal-emotionele ontwikkeling en feedback nodig die bijdraagt aan hun zelfstandigheidsontwikkeling.

De ouders en de wijk

Op de Bohemen-Kijkduinschool wordt lesgegeven aan kinderen, waarvan de meeste ouders hoog zijn opgeleid. Ouders wensen ook voor hun kinderen dat het opleidingsniveau zo hoog mogelijk is. Zij verwachten dat de school het hoogst haalbare niveau bereikt met de leerlingen. Mede om die reden is de school onder andere gericht op zo hoog mogelijke leerresultaten van de leerlingen.

De ouders hebben een positief-kritische houding ten opzichte van wat op school gebeurt. De school houdt rekening met de wensen van de ouders, maar neemt ook zelf duidelijke standpunten in. De ouders zijn actief betrokken bij de school. De ouderavonden, momenten waarop de leerkrachten in een persoonlijk gesprek met ouders de vorderingen van hun kind bespreken, worden altijd druk bezocht. Ook kan de school een beroep doen op ouders voor hand- en spandiensten, zoals begeleiding bij technisch lezen, bij uitstapjes, bij de controles op hoofdfluis etc.

De ouders van onze leerlingen hebben in veel gevallen beiden een baan. Een gedeelte van de ouders is alleenstaand. De vraag naar opvang op school is groot, zowel voor als na schooltijd en tussen de middag. Van deze voorzieningen in de school wordt dan ook veel gebruik gemaakt.

Leerlingenaantal Bohemen-Kijkduinschool

Het leerlingenaantal op de Bohemen-Kijkduinschool is de afgelopen jaren stabiel gebleven rond de 465 leerlingen (op de teldatum van 1 oktober). De school heeft 17 groepen; 5 kleutergroepen (1/2) en dubbele groepen 3 t/m 8.

In overleg met onze MR is besloten om te streven naar een maximum aantal van 30 leerlingen per groep. Aan het eind van het schooljaar kunnen de kleutergroepen tijdelijk even groter zijn; na de zomervakantie gaan de oudste kleuters naar de groepen 3 en is het aantal kinderen per kleutergroep kleiner. De groeps grootte blijft een aandachtspunt, mede in relatie tot de door ons in te zetten werkdrummiddelen (extra middelen om de werkdruk voor het personeel te reduceren).

De prognose voor de school geeft aan dat de komende jaren de leerlingenaantallen stabiel zullen blijven; dit geldt ook voor het aantal leerlingen met een "leerlinggewicht".

UITGANGSPUNTEN EN AMBITIES SCHOOLBESTUUR

Uitgangspunten en ambities schoolbestuur:

"Wij bereiden onze leerlingen voor op de wereld van morgen" is de gezamenlijke missie van De Haagse Scholen. We richten ons daarbij op de volgende drie pijlers:

1. Pedagogisch-didactische onderwijsvernieuwing

Gezamenlijk werken we aan onderwijsvernieuwing om ons onderwijs eigentijds en toekomstgericht te maken. Qua inhoud, organisatie en manier van werken. We willen de leermotivatie vergroten en bij kinderen bredere competenties ontwikkelen om ze beter toe te rusten voor de snel veranderende samenleving. Er zijn geen blauwdrukken; er is maatwerk nodig per leerling en per school. Alleen dan bereiden we ieder kind voor op de wereld van morgen.

2. Professionaliteit in mensen en cultuur

Onderwijsvernieuwing is alleen mogelijk als de professionaliteit voortdurend wordt gevoed. Daarbij is van en met elkaar leren en samen ontwikkelen essentieel. Professionalisering wordt daarmee onderdeel van onze cultuur: de manier waarop wij de dingen doen.

3. We verstevigen de profilering van De Haagse Scholen; binnen en buiten de organisatie.

We weten wat we in huis hebben en we willen dat dit zichtbaar is; binnen en buiten De Haagse Scholen. Dat vinden we belangrijk om van elkaar te leren en elkaar te inspireren. Ook kunnen we beter samenwerken (ook met externe partners) wanneer we weten waar elkaars expertises liggen (ook in relatie tot passend onderwijs). We willen dat alle leerlingen, medewerkers en ouders het verhaal van de organisatie en school kennen, daar trots op zijn en dit ook uitdragen. Ieder kind is bij ons welkom, ons onderwijs is openbaar. Het is onze kracht en we zijn daar trots op.

ONS SCHOOLCONCEPT

Missie en visie

Missie en visie van de Bohemen Kijkduinschool

De Bohemen Kijkduinschool sluit aan bij de missie en visie van De Haagse Scholen. Ook binnen onze school is er aandacht voor de pedagogisch-didactische vernieuwing van ons onderwijs, voor een lerende cultuur binnen onze school en voor onze profilering.

Missie

De Bohemen-Kijkduinschool wil dat de leerlingen zich op een dusdanige manier ontwikkelen dat zij in de periode na het primair onderwijs, zowel in het voortgezet onderwijs als in hun verdere leven, hun mogelijkheden optimaal kunnen benutten.

De Bohemen Kijkduinschool biedt uitdagend onderwijs, op zowel cognitief als sociaal gebied, met de nadruk op de ontwikkeling van zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid. Wij leren de kinderen met respect en verdraagzaamheid en op basis van gelijkwaardigheid met elkaar om te gaan.

Visie

- De school werkt volgens een herkenbare doorgaande lijn op basis van goede methoden met differentiatiemogelijkheden. ICT is een middel waarmee wij ons onderwijs zowel organisatorisch als onderwijsinhoudelijk ondersteunen. Daarnaast wordt ICT steeds meer een middel om de “21^e eeuwse vaardigheden” te ontwikkelen.
- De school houdt rekening met verschillen tussen kinderen binnen een klassikale setting. Daarnaast is onze school een plaats waar alle kinderen zich veilig voelen en zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. Daartoe hebben wij duidelijke schoolregels opgesteld.
- De school legt de nadruk op het optimaliseren van het onderwijs, met als doel dat de kinderen zoveel mogelijk profijt hebben van de leeractiviteiten. Daartoe werken wij op alle gebied planmatig volgens methoden en afgesproken werkwijzen.
- De school werkt samen in de brede school met andere organisaties om dagelijks van half acht tot half zeven onderwijs en opvang te verzorgen voor kinderen van 2 ½ tot 12 jaar.
- De school werkt samen met (hulp)ouders op basis van heldere afspraken en duidelijke regels. Inspraak van de ouders op de organisatie en uitvoering van het onderwijs is vastgelegd in de medezeggenschapsraad.
- De school is een professionele, lerende organisatie, waarin reflectie op de uitvoering van het werk een belangrijke plaats inneemt.
- De school koppelt regelmatig terug op basis van toetsen. De school werkt planmatig als het gaat om de invoering van nieuwe methoden en werkwijzen. Wij evalueren regelmatig.

Borging Check en Act:

Eenmaal per jaar staat dit punt geagendeerd in een teamoverleg rond de maand mei. Daar worden eventuele verbeterpunten geïnventariseerd voor het volgende schooljaar.

Pedagogisch klimaat

Onze school wil de kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden waarin zij zich op een prettige manier kunnen ontwikkelen. In alle klassen gebruiken we dezelfde regels. 'De doorgaande lijn' is bijna overal gelijk, met verschil in niveau in de verschillende jaargroepen. Er zijn duidelijke regels en afspraken. De regels en afspraken (o.a. het "Anti-pestprotocol", zie bijlagen) hangen zichtbaar in de klassen.

- Pesten is absoluut onacceptabel gedrag. Wanneer we merken dat een leerling zich hieraan schuldig maakt, wordt direct actie ondernomen. In onze jaarlijkse schoolgids staat beschreven hoe de school hiermee om gaat. Pestgedrag wordt ook met de ouders besproken. Het 'Anti-pestprotocol' wordt na iedere zomervakantie in de groepen besproken. Daarnaast worden in iedere groep afspraken gemaakt over de klassenregels. Ook die worden zichtbaar in de klassen opgehangen en regelmatig besproken.
- Wij hechten er zeer veel waarde aan dat we respectvol met elkaar omgaan. De docenten leren de kinderen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. De SEO-methode (groep 1 t/m 8) 'Leefstijl' is sinds 2017 in gebruik en stimuleert het ontwikkelen van sociale vaardigheden.
- Niet alleen voor de kinderen zijn er gedragsregels, maar ook voor de ouders. Deze staan beschreven in de schoolgids.
- De teamleden trachten pestgedrag en elke andere vorm van agressie te voorkomen en treden zo nodig adequaat op.
- In de groepen 6, 7 en 8 worden aan het begin van ieder schooljaar door een externe deskundige workshops verzorgd met uitleg over de gevaren van internet en social media. Aansluitend op deze workshops wordt een ouderavond georganiseerd.
- In de groepen 5 /m 8 houdt de directeur, in samenwerking met de groepsleerkracht, twee maal per jaar (in november en mei) een kringgesprek waarin de sfeer in de groep centraal staat. "Wat gaat er goed?" en "Wat kan er beter?" zijn de centrale vragen van het gesprek.
- De school kent een actieve leerlingenraad.
- De school heeft een veiligheidsplan (zie bijlagen). Het plan is gericht op preventie.. Incidenten worden door de docenten/directie geregistreerd.
- De school heeft twee vertrouwenspersonen en twee anti- pest coördinatoren.

Borging Check en Act

Naast het feit dat het pedagogisch klimaat continu aandacht krijgt, wordt dit eenmaal per jaar als gespreksonderwerp geagendeerd in een teamoverleg, rond de maand mei. Daar worden eventuele verbeterpunten geïnventariseerd voor het volgende schooljaar.

Didactisch handelen

Bij de inrichting van ons onderwijs zijn de kerndoelen van het primair onderwijs leidend. De methoden voor onze basisvakken voldoen aan de referentieniveaus. Wij werken handelings- en opbrengstgericht. Wij geven het handelingsgericht werken didactisch vorm door het hanteren van het Directe Instructie Model ("DIM").

We werken door de hele school met de doorgaande lijn. Alle groepen werken volgens het Directe Instructie Model. De doelen zijn zichtbaar voor de kinderen. Er wordt les gegeven in drie instructiegroepen. Zo werken de kinderen meer op het eigen niveau. De indeling van de drie niveaugroepen wordt gemaakt door de leerkracht aan de hand van de resultaten van de toetsen en het beeld dat de leerkracht van het kind heeft. Dit wordt twee maal per jaar vastgelegd in een groepsplan.

De leerkrachten zorgen voor effectieve instructies. Ook zorgen zij ervoor dat de instructies en opdrachten op de behoeften van de kinderen worden afgestemd, zodat alle leerlingen actief en gemotiveerd betrokken zijn. Op die manier besteden zij de beschikbare leertijd effectief. Tijdens de zelfstandige verwerking gaan de docenten na (o.a. door rondes te lopen) of de leerlingen de lesstof en de opdrachten begrijpen. Zo nodig volgt er een klassikale terugkoppeling.

De laatste drie jaar heeft het team zich ingezet om de kinderen zelfstandiger te laten worden en ze verantwoordelijk te laten voelen ten aanzien van hun schoolwerk. Met de weektaak in groep 2 t/m 8 leren de kinderen meer zelf te plannen en keuzes te maken.

Naast het stellen van een (klassikaal) lesdoel, moeten de kinderen ook ten aanzien van hun weektaak zichzelf een doel stellen. Aan het eind van de week wanneer de weektaak af moet zijn, wordt geëvalueerd of de doelen bereikt zijn.

Vorig schooljaar is gestart met het houden van rapportbesprekingen met ouders én het kind vanaf groep 4. Dit heeft als doel het kind zich meer verantwoordelijk te laten voelen voor het eigen werk en de beoogde leerdoelen.

Voor de kinderen die meer uitdaging nodig hebben, is o.a. verrijkingsstof in de klas aanwezig. Voor leerlingen die bovengemiddeld presteren is er de Plusklas. Hierin krijgen kinderen vanaf groep 5 extra uitdaging van een speciaal voor dit doel opgeleide leerkracht. Deze Plusklas komt eenmaal per week bijeen. De begeleidende leerkracht geeft de kinderen ook extra uitdaging mee als werk voor in de klas. Dit wordt in de weektaak verwerkt.

In schooljaar 2018-2019 heeft de school de 'extra gelden om de werkdruk te verlichten' o.a. gebruikt voor de inzet van een onderwijsassistent bij de kleutergroepen. Daarnaast zijn twee leerkrachten vijf dagen per week extra ingezet om ondersteuning (o.a. Remedial Teaching) te bieden in de midden- en bovenbouw. Verder is in dat schooljaar het 'werkdrukged' ingezet om vakdocenten muziek in te huren. Ook in de komende schooljaren hopen we dit te kunnen continueren.

In de komende jaren wordt "Wetenschap en Technologie" (W&T) ingevoerd in alle schooljaren.

Daarom heeft een van de leerkrachten in de afgelopen periode een opleiding gevolgd teneinde W&T vorm te geven in de school. De studiedag in januari 2019 was hier geheel aan gewijd.

Een middel om W&T in te voeren is Ontwerpend en Onderzoekend Leren ("OOL").

Met medewerking van onze werkgroep 'Toekomst' is hier een opzet voor gemaakt. Dit zal de komende jaren verder ontwikkeld worden in de school.

Nieuwe methoden:

De school is langzamerhand toe aan nieuwe methoden voor rekenen, taal/spelling en technisch lezen (in die volgorde). Daarbij willen we nadrukkelijk gebruik gaan maken van de digitale mogelijkheden die in de nieuwste methoden worden geboden. De ontwikkelingen op dit gebied staan nog in de kinderschoenen. Voor iedere nieuwe methode wordt een werkgroep geformeerd, die zich goed zal oriënteren op de beste mogelijkheden voor onze school. Hiermee zijn forse uitgaven gemoeid (de

aanschaf van laptops of tablets voor in de klassen én de kosten van de methoden én de kosten van service en onderhoud) en daarom is onze insteek om de ervaringen van collega-scholen af te wachten. Pas als aangetoond wordt dat het in de praktijk goed werkt, zullen we tot aanschaf en implementatie overgaan. De werkgroep “Rekenen” is in maart 2019 van start gegaan.

Borging Check en Act:

Eenmaal per jaar worden de didactische keuzes geagendeerd in een teamoverleg rond de maand mei/juni. Daar worden eventuele verbeterpunten geïnventariseerd voor het volgende schooljaar.

ONDERWIJSKUNDIG BELEID

De inhoud van ons onderwijs

In de onderstaande tabel wordt weergegeven hoe ons onderwijsaanbod eruit ziet en welke leermiddelen / methoden wij hierbij gebruiken. Naast de wettelijk voorgeschreven inhoud zijn in deze tabel onze eigen ambities en het daaraan gekoppelde aanbod ook terug te vinden.

	Leermiddelen / methoden	Afspraken / aanvullende info
Zintuigelijke en lichamelijke ontwikkeling	Diverse ontwikkelingsmaterialen (leuters) en gymmaterialen.	Wij hebben een gymleerkracht voor vijf dagen in de week. Er wordt lesgegeven volgens de vastgestelde leerlijnen.
Nederlandse taal	Voor de groepen 1 en 2: ontwikkelingsmaterialen, rijm -en luisterspellen, zie voor de volledigheid onze Schoolgids. Voor de groepen 3 t/m 8: Taal-leesonderwijs: 'Lijn drie'. Taalmethode groepen 4 t/m 8: 'Taal in beeld', 'Spelling in beeld'. Begrijpend lezen: 'Grip op taal' Technisch lezen: 'Estafette'. Studerend leren: 'Blits'.	
Rekenen en wiskunde	Rekenrijk	
Engelse taal	I-Pockets, Our Discovery Island	
Aardrijkskunde	Meander	
Geschiedenis	Brandaan	
De natuur, waaronder biologie	Leefwereld We maken ook veelvuldig gebruik van het aanbod van de NTR tv-lessen, bv. Jeugdjournaal, Koekeloere, Nieuws uit de natuur, de Buitendienst, Klokhuis.	
Maatschappelijke verhoudingen, waaronder staatsinrichting		Verweven in de zaakvakken. In de bovenbouw diverse uitstapjes en projecten (bijv. bezoek aan Tweede Kamer, Anne Frankhuis, deelname aan project "de muren hebben oren" etc.)
Geestelijke stromingen	Geestelijke stromingen vinden we terug in de methoden gebruikt bij de zaakvakken. In de groepen 5 en 6 wordt wekelijks op vrijwillige basis 45 minuten godsdienstles gegeven door een vakleerkracht van buitenaf.	
Expressie activiteiten	Internet is een inspirerende bron. Diverse technieken en materialen.	<u>Handvaardigheid en tekenen</u> : Wij werken met thema's, zoals de jaargetijden, feesten en projectonderwerpen. <u>Muziek</u> : interactieve methode 'Zangexpress' Eén maal per week twee vakdocenten die de groepen 3 t/m 8 muziek/zangles geven. Streven is om dit lesaanbod komend schooljaar uit te breiden met de groepen 1 en 2.
Bevordering sociale redzaamheid, waaronder gedrag in verkeer	'Wijzer in het verkeer', materiaal van VVN, voorafgaand aan het verkeersexamen in groep 7	Fietscontainer 2 x per jaar Fietskeuring gr. 6/7 1x per jaar.
Bevordering gezond gedrag, Schoolveiligheid/ welbevinden van de leerlingen	'Leefstijl'	Kringgesprekken, Leerlingenraad
Bevordering actief burgerschap en sociale integratie overdragen kennis over / kennismaking met de diversiteit van de samenleving		Deze vakken maken deel uit van de zaakvakken.
Wetenschap en technologie	Ontwerpend en onderzoekend leren ("OOL") wordt de komende jaren verder geïmplementeerd.	Schooljaar 2018-2019 is een gediplomeerde coördinator W&T aangesteld, is een aantal studiedagen hieraan besteed en is een start gemaakt met de implementatie. De komende jaren wordt dit verder uitgebreid in alle groepen.

Doorgaande lijn in de begeleiding van de kinderen:

Groepsoverdracht van de ene naar de volgende leerkracht vindt ieder jaar plaats voor het begin van de eerste schooldag. Deze overdracht wordt mondeling gedaan en wordt vervolgens in het leerlingvolgsysteem gezet door iedere leerkracht.

Iedere leerkracht zorgt ervoor dat er nieuwe actuele groepsplannen zijn voor de groep die hij/zij heeft gehad, zodat de nieuwe leerkracht direct door kan gaan met de verschillende groepen.

In de eerste week na de zomervakantie zijn in alle groepen de kennismakingsgesprekken tussen de ouders met hun kinderen en de groepsleerkracht(en).

In november zijn de eerste tafeltjesavonden. Hier worden de ouders geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kinderen in de eerste periode. Er zijn dan nog geen geschreven rapporten. Het eerste rapport komt in februari. Bij deze rapportbesprekingen mogen ook de kinderen (vanaf groep 4) aanwezig zijn. Zo worden zij beter betrokken bij hun eigen leerproces. Samen met het rapport in februari en juli krijgen de ouders de uitslagen van de Cito-toetsen op papier mee naar huis.

Tweemaal per jaar worden er n.a.v. de cito-scores door de IB-er trendanalyses gemaakt. Deze worden door de IB-er in een teamvergadering gepresenteerd. Aan de hand van deze uitslagen worden de groepshandelingsplannen geëvalueerd en de verschillende instructiegroepen aangepast door de leerkrachten.

De procedure rond de overgang van groep 8 naar het Voortgezet Onderwijs staat uitgebreid beschreven in de jaarlijkse schoolgids. Daarin zijn er bijna ieder jaar wijzigingen. In schooljaar 2018-2019 hebben we het de "mogelijke uitstroomverwachting" vervroegd naar eind groep 7. We zijn van plan om dat vanaf volgend schooljaar verder te vervroegen naar het begin van groep 7. Het definitieve schooladvies wordt in groep 8 gegeven.

Ondersteuning en begeleiding

Passend onderwijs

Sinds 2014 is de wet Passend Onderwijs van kracht, waardoor scholen een zorgplicht hebben gekregen. Om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een passende onderwijsplek aan te kunnen bieden, werken scholen samen in samenwerkingsverbanden. Bijna alle scholen van De Haagse Scholen participeren in het samenwerkingsverband van SPPOH Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden). Dit geldt niet voor de VSO-afdelingen, deze zijn aangesloten bij Samenwerkingsverband Zuid-Holland West. De scholen "de Strandwacht" en "De Piramide" maken daarnaast deel uit van enkele andere samenwerkingsverbanden.

SPPOH heeft kaders gesteld waarbinnen passend onderwijs op de scholen vorm gegeven wordt en waarbinnen er een dekkend aanbod voor al onze leerlingen binnen het samenwerkingsverband is.

De scholen werken op drie niveaus aan passend onderwijs:

- 1) de basisondersteuning,
- 2) extra ondersteuning door arrangementen (voor een individuele leerling of een klein groepje leerlingen) en
- 3) extra ondersteuning door plaatsing op een SBO of SO. Voor het gehele kader: zie het ondersteuningsplan van SPPOH.

<http://www.sppoh.nl/wp-content/uploads/2017/09/Ondersteuningsplan-2017-2021-SPPOH-versie-1.0-definitief-7-juli-2017.pdf> .

Alle scholen van De Haagse Scholen hebben een schoolondersteuningsprofiel (SOP) ontwikkeld (zie bijlage) waarmee we aan ouders en andere scholen laten zien wat we bieden aan basisondersteuning en extra ondersteuning.

In het SOP van onze school staat dus beschreven hoe de ondersteuning en begeleiding op onze school geregeld is.

Borging Check en Act

Eenmaal per jaar staat de ondersteuning en begeleiding geagendeerd in een teamoverleg rond de maand mei. Daar worden eventuele verbeterpunten geïnventariseerd voor het volgende schooljaar.

VEILIGHEID

Veiligheid is in toenemende mate een aandachtspunt in de samenleving, ook binnen het onderwijs. Van scholen wordt verwacht dat ze alles doen wat nodig is om leerlingen en onderwijspersoneel een veilige omgeving te bieden. Dit houdt in dat er een prettige sfeer is op school. Incidenten zoals ongepast gedrag, intimidatie, diefstal en agressie worden voorkomen. Dat kan door op tijd te signaleren en hier gericht tegen op te treden. Dit geldt ook voor het bestrijden van pestgedrag.

Onze school is een afspiegeling van een snel ontwikkelende samenleving. Hierdoor kunnen veiligheidsvraagstukken ontstaan en om daar goed mee om te kunnen gaan, gelden er wettelijke verplichtingen en regels. Sinds augustus 2016 zijn scholen wettelijk verplicht om te zorgen voor sociale veiligheid op school. Dit vraagt van scholen dat ze een actief veiligheidsbeleid voeren, de effecten van dit beleid monitoren en een aanspreekpunt aanstellen om het beleid tegen pesten te coördineren.

De Haagse Scholen heeft een beleidskader opgesteld voor procedures en richtlijnen met betrekking tot sociale veiligheid. Daarnaast monitort De Haagse Scholen jaarlijks de veiligheidsbeleving van leerlingen in de groepen 7 en 8. Dit gebeurt aan de hand van een gevalideerd instrument, dat in samenwerking met Scholen met Succes is ontwikkeld. Op basis van de resultaten wordt er een plan van aanpak opgesteld en uitgevoerd.

Het 'integraal veiligheidsplan' van onze school (zie bijlage) is actueel. Omdat er tijdens het overblijven soms incidentjes en ongelukjes plaatsvonden tijdens het buiten spelen in de groepen 5 t/m 8, hebben we het rooster voor overblijven aangepast. We spelen nu buiten in twee 'shifts'. Op deze manier zijn er veel minder kinderen tegelijkertijd op het schoolplein, en heeft de pleinvacht beter overzicht. Het aantal incidenten is afgenomen.

Onze drie sociale Veiligheidscoördinatoren volgen regelmatig trainingen over "Veiligheid op school".

Voor de veiligheid van alle mensen, die aanwezig zijn in het gebouw heeft de school een ontruimingsplan opgesteld en vindt er twee maal per jaar een ontruimingsoefening plaats.

Ons team heeft een groep leerkrachten met een BHV-diploma. Jaarlijks nemen zij deel aan herhalingscursussen, zodat hun diploma geldig blijft.

Borging Check en Act

Minimaal Eenmaal per jaar staat de veiligheid geagendeerd in een teamoverleg rond de maand mei. Daar worden eventuele verbeterpunten geïnventariseerd voor het volgende schooljaar.

KWALITEITSZORG

Kwaliteitszorg is het zorgen voor en bewaken van de onderwijskwaliteit op onze scholen. Het is het totaal van activiteiten, procedures en instrumenten, die bedoeld zijn om op een permanente, systematische en cyclische wijze de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie te bepalen, te beheersen, te bewaken, te borgen en te verbeteren'. Dit komt concreet neer op het beantwoorden van de volgende vragen van de kwaliteitscyclus (PDCA).

- Doen wij de goede dingen?
- Doen wij de dingen goed?
- Hoe weten wij dat?
- Vinden anderen dat ook?
- Wat doen wij met die kennis en informatie?

Hiertoe is een kwaliteitskader ontworpen; een set aan kwaliteitseisen die antwoord geeft op de vraag wat wij, als De Haagse Scholen, onder onderwijskwaliteit verstaan. Om onze onderwijskwaliteit zichtbaar en meetbaar te maken en dit te borgen en te verbeteren, maken we vanuit het bestuur in ieder geval gebruik van een aantal procedures en instrumenten:

- ESIS, leerlingvolgsysteem waar al onze scholen gebruik van maken.
- BARDO, digitaal bekwaamheidsdossier voor alle medewerkers.
- Cyclus van functioneren en beoordelen. Jaarlijks worden er gesprekken gevoerd met alle medewerkers. Hierbij wordt een driejaren cyclus gehanteerd van startgesprek, voortgangsgesprek en beoordelingsgesprek. Na het derde jaar begint de cyclus opnieuw. Indien nodig kan op individuele basis de cyclus ingekort worden.
- Leerling-, ouder- en medewerkerstevredenheidsspeilingen. Deze worden organisatie breed elke twee jaar uitgezet, waarbij de uitkomsten, indien nodig, een plek krijgen in de jaarplannen.
- Binnen DHS is een intern auditsystematiek in ontwikkeling, waarbij onze scholen door een auditteam (bestaande uit een getrainde leerkracht, IB-er en directeur) een keer per drie jaar bezocht worden. De rapportage daarvan geeft mede input aan de jaarlijkse schoolbezoeken door de bovenscholse directeuren en aan de jaarplannen van de scholen. Naar verwachting zal onze school komend schooljaar ('19-'20) in dit kader voor het eerst bezocht worden.
- Interne kwaliteitsmonitor, waar de managementinformatie te vinden is die een signaalfunctie heeft ten aanzien van de onderwijskwaliteit. Deze monitor wordt gebruikt bij de audits en de gesprekken en schoolbezoeken van de bovenscholse directeuren.
- Cyclus van gesprekken en schoolbezoeken van de bovenscholse directeuren – directeuren. Naast de cyclus van functioneren en beoordelen, vinden er ook ontwikkelingsgerichte gesprekken plaats op de scholen.
- Monitoring Veiligheidsplannen (notitie veiligheid en DHS)
- Strategisch personeelsbeleid, geeft een kader aan de hand van de volgende HR-bouwstenen: strategische personeelsplanning, beoordeling en gesprekkencyclus, verzuimbeleid, werkdruk, functiebouwwerk, arbeidsvoorwaarden, opleiding en ontwikkeling, mobiliteit en werving & selectie.

Om de kwaliteit van onze school te garanderen en waar nodig te verbeteren moeten we zicht hebben op alle aspecten van ons onderwijs. Kwaliteitszorg kan echter niet volstaan met het meten van gegevens. Wij realiseren ons dat we de gegevens moeten analyseren en interpreteren, verbeteringen moeten aanbrengen en na verloop van tijd opnieuw moeten meten. Uitgangspunt van ons kwaliteitsbeleid vormt dan ook de PDCA-cyclus (cirkel van Deming).

PERSONEELSBELEID

Vanuit onze missie “wij bereiden onze leerlingen voor op de wereld van morgen” streven wij naar een cultuur waarin ruimte is voor professionele ontwikkeling en waarin kennisdeling vanzelfsprekend is in een inspirerende leer- en werkomgeving voor alle medewerkers. Het strategisch HRM beleid zal hiervoor een kader schetsen aan de hand van de volgende HR-bouwstenen: strategische personeelsplanning, beoordeling en gesprekkencyclus, verzuimbeleid, werkdruk, functiebouwwerk, arbeidsvoorwaarden, opleiding en ontwikkeling, mobiliteit en werving & selectie.

Bevoegdheid

Wij willen kwalitatief goed onderwijs bieden door goede medewerkers binnen te houden en te halen. Het uitgangspunt binnen de Haagse Scholen is dat alle leerkrachten bevoegd zijn. Het lerarentekort is hierbij een enorme uitdaging. Desondanks stellen wij ook aan nieuwe leerkrachten de eis dat zij over een onderwijsbevoegdheid voor het primair onderwijs beschikken of, indien zij als zij-instromer zijn aangesteld, binnen twee jaar na aanstelling deze bevoegdheid behalen.

Evenredige vertegenwoordiging vrouwen

Daar Stichting De Haagse Scholen niet te maken heeft met een ondervertegenwoordiging van vrouwen in de directie functies, is beleid hierop dan ook niet noodzakelijk.

Werving en selectie

- De school voert een actief beleid ten aanzien van het werven van studenten.
- Obs Bohemen Kijkduin maakt deel uit van Opleidingsschool West.
- Studenten worden actief begeleid door de mentoren en door de coach. Zij is voor een aantal uur per week ingeroosterd om de studenten te coachen.
- De school voert actief beleid om de LIO-stagiaires (bij gebleken geschiktheid) te behouden voor een plek binnen het team.
- Wij houden daar al rekening mee bij de sollicitaties van de studenten.
- Bij het aannemen van nieuwe studenten zal geanticipeerd worden op de invulling van de plaatsen van de mensen die binnenkort met pensioen gaan. Hierbij heeft momenteel de bovenbouw de aandacht.
- Startende leerkrachten worden begeleid door de ‘eigen’ coach.

Professionalisering

Binnen onze organisatie is het onderhouden en versterken van de bekwaamheid door professionele ontwikkeling van de medewerkers van groot belang. Activiteiten die de professionele ontwikkeling ondersteunen zijn opleiding, (persoonlijke) ontwikkeling en kennisdeling in gezamenlijkheid binnen de school, tussen de scholen en op bestuursniveau. Leren vindt veelal met elkaar en binnen de school plaats bijvoorbeeld in de vorm van studiedagen en collegiale consultatie. Individuele opleidingswensen passend bij de realisatie van de organisatiedoelstellingen worden waar mogelijk gefaciliteerd.

De volgende zaken worden meegenomen bij het sturen op het personeelsbeleid.

- Per schooljaar zijn vier studiedagen gepland. Deze worden gebruikt voor de verdere ontwikkeling van de school: implementatie nieuwe methoden, invoeren van nieuwe vakken, werkwijzen etc.
- Afhankelijk van het onderwerp kunnen er mensen van ‘buiten’ gevraagd worden. Ook een werkgroep van het team kan een studiedag verzorgen.
- Naast de studiedagen zijn ook studie-uren voor het team, soms per bouw, gepland.
- De school doet mee met de bestuursbrede studiedag van DHS en verzorgt hier ook een of meer workshops voor.
- Bijna alle teamleden hebben op kosten van de school een abonnement op Ewise, een programma voor online nascholing.
- Teamleden worden gestimuleerd om trainingen en cursussen te volgen.
- Trainingen vanuit DHS worden teambreed gevolgd.

- Schooljaar 2019/2020 ronden twee teamleden 'Master Onderwijsinnovatie' af.
- Ook de komende schooljaren zijn diverse teamleden van plan om een post-HBO opleiding te volgen, al dan niet gebruik makend van de Lerarenbeurs.
- De directeur voert (al dan niet met behulp van Bardo) start-, voortgangs- en beoordelingsgesprekken met alle teamleden (eenmaal per jaar een gesprek).
- In 2019 heeft de school een Professioneel Statuut opgesteld.

Borging Check en Act

Minimaal Eenmaal per jaar staat het personeelsbeleid geagendeerd in het MT rond de maand mei. Daar worden eventuele verbeterpunten geïnventariseerd voor het volgende schooljaar.

PARTNERS VAN DE SCHOOL

Om de ontwikkeling van de leerlingen zo optimaal en breed mogelijk te laten verlopen werken wij samen met:

- Ouders
- Kinderopvangorganisatie Triodus
- Tussenschoolse opvang Kinderstralen
- SMW+ (Schoolmaatschappelijk werk)
- SPPOH (Stichting Primair Passend Onderwijs Haaglanden)
- CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin) Loosduinen
- Haags Centrum voor Onderwijsbegeleiding (HCO)
- Pabo van de Haagse Hogeschool en van Inholland
- Culturele en educatieve partners: Cultuurschakel, Gemeentemuseum, Museon, Milieueducatie Den Haag
- Collega scholen binnen en buiten ons bestuur
- Voortgezet onderwijsscholen
- Zwembad "de Waterthor"
- Bibliotheek Nieuw Waldeck
- Naschools aanbod van Ready to Play (muziek) en FaFa (dans)
-
-

MEERJARENPLAN - LANGE TERMIJN ONTWIKKELINGEN

In de onderstaande tabel is samengevat welke speerpunten wij hebben benoemd vanuit onze missie en visie om nog beter aan te kunnen sluiten bij de ontwikkeling van onze leerlingen. Tevens is in de tabel terug te vinden in welk schooljaar de benoemde speerpunten terug te vinden zijn in de jaarplannen waarmee we de prioritering aangeven.

De speerpunten zijn deels geïnventariseerd door de werkgroep "Toekomst" en deels voortgekomen uit wensen vanuit de directie, het MT en de bouwvergaderingen. De speerpunten zijn besproken in de teamvergaderingen en worden breed gedragen.

		Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
	Speerpunten – doelen per schooljaar	<i>2019 – 2020</i>	<i>2020 – 2021</i>	<i>2021 – 2022</i>	<i>2022 – 2023</i>
1	Leerlingen voorbereiden op de toekomst				
	a. onderzoeksvaardigheden	2 Projecten + 5 lessen OOL	2 Projecten + 10 lessen OOL	2x per maand een les OOL	2x per week OOL
	b. samenleving de klas in en andersom	2 Projecten + 5 lessen OOL	2 Projecten + 5 lessen OOL	2x per maand een les OOL	2x per week OOL
	c. digitaal geletterdheid (21 ^{ste} -eeuws vaardig)	Voorbereiden	X	X	X
2	Naar gepersonaliseerd leren onderwijs				
	a. leerlingen medeverantwoordelijk maken eigen leerproces	Voorbereiden	X	X	X
	b. stimuleren van interesses en talenten	X	X	X	X
	c. naar formatiever toetsen en feedback	Voorbereiden	X	X	X
3	Samen werken aan pedagogisch en schoolklimaat				
	a. extra aandacht voor veiligheid en wederzijds respect van alle betrokken: leerlingen, leerkrachten en ouders	X	X	X	X
	b. ouderbetrokkenheid	X	X	X	X
4	Digitalisering en aanschaf nieuwe methoden				
	Aanschaf devices voor de II-en	Voorbereiden	Implementatie		
	Nieuwe rekenmethode	Voorbereiden	Implementatie		
	Nieuwe methode technisch lezen	Voorbereiden	Implementatie		
	Nieuwe taal- en spellingmethode		Voorbereiden	Implementatie	
	Nieuwe methode begrijpend lezen			Voorbereiden	Implementatie
5	Duurzaamheid / milieu	X	X	X	X
6	Coöperatieve werkvormen	Uitbreiden	X	X	X

Toelichting vanuit Werkgroep Toekomst:

Over 4 jaar worden er 2 lessen OOL en 1 les Wetenschap & Technologie per week gegeven.

Over 4 jaar wordt er 1 les per week binnen digitale geletterdheid gegeven.

Over 4 jaar kunnen kinderen hun eigen leergang volgen en daarop volgend zelf leerdoelen bedenken. Wij verwachten binnen OOL en digitale geletterdheid de talenten en interesses beter te kunnen stimuleren. Daarom lopen deze doelen gelijk.

Wij verwachten dat als we de eerste 2 doelen structureel aanpakken doel 3 zal volgen. Als er aan de doelen van 1&2 worden gewerkt dan kan ouderbetrokkenheid en een veilig klimaat worden meegenomen.

Belangrijk blijft dat we de successen blijven vieren en de onderwerpen warm houden.

Borging Check en Act van de gekozen speerpunten:

Met de werkgroep/coördinatoren wordt er regelmatig overlegd over tempo, keuzes, bijsturing e.d. Hier wordt verslag van gedaan aan de directeur. In mei van elk jaar is er een check. De verbetervoorstellen en de te nemen acties worden besproken en vastgelegd in een concept-jaarplan voor het volgende schooljaar.

Dit wordt besproken in de plenaire teamvergadering in mei/juni en vervolgens in de MR. Na accordering in beide organen wordt het definitieve jaarplan vastgesteld en in het volgende schooljaar uitgevoerd.

In het kort wordt de Demming-cyclus (of pdca-cyclus) hierboven doorlopen; met name de check en de act. Het borgen van kwaliteit realiseert de school door regelmatig stil te staan bij de stand van zaken. Dit doet de school op elk niveau: strategisch op directie en bestuursniveau over vier jaren, tactisch op school- en teamniveau per jaar en operationeel op bouw-, groeps- en individueel niveau. Dit regelmatig stilstaan (reflectie/intervisie/teamvergaderingen) borgt uiteindelijk het continue verbeteren.

VERWIJZING NAAR BIJLAGEN

Via de link: <https://www.dehaagsecholen.nl/bijlagen-schoolplan/> zijn de volgende bijlagen te benaderen:

- Notitie Veiligheid en De Haagse Scholen
- Ondersteuningsplan SPPOH
- Convenant Sponsoring in het onderwijs
- Brochure Spelregels Sponsoring in het onderwijs
- Ambitiestatement De Haagse Scholen

Via de link: www.bohemenkijkschool.nl zijn de volgende bijlagen te benaderen:

- School ondersteuningsprofiel (SOP) OBS Bohemen Kijkduin
- Veiligheidsplan OBS Bohemen Kijkduin
- Schoolgids OBS Bohemen Kijkduin
- (Anti-)pestprotocol OBS Bohemen Kijkduin